

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

DECIZIE

Nr. APD – 52
din 07.12.2016

mun. Chișinău

Plenul Consiliului Concurenței,
acționând în temeiul art. 41 alin. (1) lit. h) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, Hotărârii Parlamentului nr. 179 din 12.07.2013 privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței, precum și Hotărârii Parlamentului nr. 220 din 27.09.2013 privind numirea în funcție a unui membru al Plenului Consiliului Concurenței,

analizând raportul de investigație asupra cazului inițiat prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 8 din 29.08.2014, materialele acumulate în cadrul investigației, observațiile făcute de părți asupra raportului de investigație, precum și după desfășurarea audierilor,

A CONSTATAT:

La data de 17.07.2014 în adresa Consiliului Concurenței a parvenit plângerea cu numărul de intrare 1235 depusă de [...], referitor la refuzul Asociației Obștești Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” (în continuare AsDAC) de a prezenta Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală (în continuare AGEPI), conform Protocolului ședinței din 24.01.2014, informații cu referire la cotele ce îi revin din volumul total al obiectelor drepturilor de autor și conexe valorificate. Ca urmare a examinării preliminare a plângerii, Plenul Consiliului Concurenței prin Dispoziția nr. 8 din 29.08.2014, a inițiat investigația referitor la semnele încălcării art. 11 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012 de către AsDAC.

I. Părțile implicate

Reclamantul: [...]

Reclamatul: Asociația Obștească Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” - IDNO 1010620009034, asociație obștească necomercială și nonguvernamentală constituită la 21.05.1999 prin libera asociere a autorilor și

interpreților, având ca activitate principală administrarea pe principii colective a drepturilor patrimoniale de autor și, ca activitate secundară, a drepturilor conexe.

Agencia de Stat pentru Proprietatea Intelectuală - este o instituție publică aflată în subordinea Guvernului, responsabilă de promovarea și realizarea activităților în domeniul protecției juridice a proprietății intelectuale privind drepturile de proprietate industrială, dreptul de autor și drepturile conexe. AGEPI își desfășoară activitatea pe principiile autogestiunii și autofinanțării; are statut de persoană juridică cu sediul în municipiul Chișinău str. Andrei Doga nr. 24, bloc 1. Una din atribuțiile AGEPI în domeniul protecției juridice a proprietății intelectuale privind dreptul de autor și drepturile conexe este avizarea, monitorizarea și supravegherea activității organizațiilor de gestiune colectivă a dreptului de autor și/sau a drepturilor conexe.

II. Piața relevantă: piața relevantă a produsului și piața geografică relevantă.

Piața relevantă a produsului

În conformitate cu art. 4 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, piața relevantă a produsului cuprinde toate produsele considerate de consumatori ca interschimbabile sau substituibile datorită utilizării date acestora, datorită caracteristicilor fizice, funcționale și a prețului.

Ținând cont că acțiunea reclamată de către [...] se referă la refuzul AsDAC de a prezenta AGEPI, conform Protocolului ședinței din 24.01.2014, informații cu referire la cotele ce îi revin din volumul total al obiectelor drepturilor de autor și conexe valorificate, piața relevantă a produsului în sensul cazului investigat se definește ca *piața prestării serviciilor de gestionare a drepturilor patrimoniale ale titularilor drepturilor de autor și conexe.*

Piața geografică relevantă

Conform art. 4 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, piața geografică relevantă reprezintă o zonă în care întreprinderile sunt implicate în oferta sau cererea de pe piața relevantă a produsului, în care condițiile de concurență sunt suficient de omogene și care poate fi deosebită de zonele geografice învecinate prin condiții de concurență ce diferă în mod apreciabil.

Astfel, potrivit art. 48 alin. (4) al Legii nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, organizațiile de gestiune colectivă își desfășoară activitatea în conformitate cu prezenta lege, cu alte acte normative relevante ale Republicii Moldova, în baza statutelor proprii și, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (13), în limitele împuternicirilor care le-au fost delegate de titularii dreptului de autor și/sau ai drepturilor conexe, funcționând potrivit reglementărilor privind asociațiile fără scop lucrativ.

Reieșind din prevederile art. 48 alin. (4) al Legii nr. 139 din 02.07.2010

privind dreptul de autor și drepturile conexe, în coroborare cu prevederile statutelor proprii al Organizațiilor de gestiune colectivă (în continuare OGC-uri) și potrivit reglementărilor privind asociațiile fără scop lucrativ, OGC-urile își desfășoară activitatea pe teritoriul Republicii Moldova. Astfel, piața geografică relevantă se definește ca *teritoriul Republicii Moldova*.

Prin urmare, în sensul cazului investigat **piața relevantă** se definește ca *piața prestării serviciilor de gestionare a drepturilor patrimoniale ale titularilor drepturilor de autor și conexe pe teritoriul Republicii Moldova*.

Poziția dominantă

În conformitate cu art. 48 alin. (5) al Legii nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, Organizația de gestiune colectivă își desfășoară activitatea dacă:

a) este înregistrată ca organizație în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;

b) este avizată în calitate de organizație de gestiune colectivă de către AGEPI.

De asemenea, alin. (6) a aceluiași articol stabilește faptul că AGEPI avizează o organizație de gestiune colectivă în modul stabilit de Guvern dacă aceasta întrunește condițiile prevăzute în acest alineat. Mai mult ca atât, art. 48 alin. (8) al Legii nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe prevede faptul că, în cazul în care mai multe organizații au depus cereri de eliberare a avizului în privința gestionării aceluiași categorii de drepturi ale aceluiași categorii de titulari de drepturi, AGEPI va elibera aviz acelei organizații care într-o măsură mai mare întrunește condițiile stipulate la alin. (6).

Astfel, pe teritoriul Republicii Moldova își desfășoară activitatea următoarele organizații de gestiune colectivă a drepturilor de autor și drepturilor conexe:

1. Asociația Obștească Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” (AsDAC)

- activitatea principală este gestiunea drepturilor de autor, iar activitatea secundară - gestiunea drepturilor conexe. Potrivit listei membrilor actualizată la 31.07.2013, AsDAC are 3071 de membri. De asemenea, potrivit listei contractelor de reprezentare reciprocă încheiate de către AsDAC cu organizații similare din străinătate actualizată la 18.07.2014, aceasta are încheiate 40 de contracte de reprezentare cu organizații similare din străinătate, pentru drepturile de autor, și 3 contracte de reprezentare pentru drepturile conexe. Începând cu 25.11.2016, ca urmare a adoptării de către AGEPI a Deciziei nr. 14/3240 din 22.11.2016, AsDAC nu poate desfășura activitatea în calitate de organizație de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe.

2. Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” (ANPCI) - gestionează drepturile de autor și drepturile conexe.

ANPCI are 184 de membri și nu are încheiate acorduri cu organizații similare din străinătate. În prezent, ca urmare a Deciziei nr. 11/107 din 25.01.2016, Comisia de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe a AGEPI a retras avizul ANPCI nr. 1-3/1566 din 18.10.2013 emis în baza Deciziei nr. 1/57 din 12.01.2012 și a Deciziei nr. 3/1566 din 20.09.2013.

3. Asociația Obștească „ReproMold”- gestionează drepturile de autor, gestiunea colectivă obligatorie în virtutea legii, și alte drepturi prevăzute în contractele cu titularii drepturilor de autor sau cu societățile locale sau străine de gestiune colectivă. Asociația Obștească „ReproMold” are 65 de membri și nu are încheiate contracte de reprezentare reciprocă cu organizații similare din străinătate.

4. Instituția Privată „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor” (CLAD) - a fost creată de către ORDA și ANCO, și are ca scop gestionarea drepturilor de autor și a drepturilor conexe. ANCO are 61 membri titulari de drepturi, iar ORDA conform listei membrilor actualizată la 31.12.2013, are 108 membri și nu are încheiate contracte de reprezentare reciprocă cu organizații similare din străinătate, însă are încheiat acord de colaborare cu ANCO.

Potrivit art. 11 alin. (4) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, se prezumă, până la proba contrară, că una sau mai multe întreprinderi se află în poziție dominantă pe o piață relevantă dacă cota ori cotele cumulate pe piața relevantă în cauză, înregistrate în perioada supusă analizei, depășesc 50%.

Astfel, reieșind din faptul că AsDAC are un număr de membri titulari de drepturi de autor și conexe ce depășește 50% din numărul total de titulari de drepturi de autor și conexe care sunt membrii ai altor OGC-urii, și are cele mai multe contracte de reprezentare a OGC-urilor din străinătate, se constată că AsDAC deține poziție dominantă pe piața prestării serviciilor de gestionare a drepturilor patrimoniale ale titularilor drepturilor de autor și conexe pe teritoriul Republicii Moldova.

Perioada de timp supusă examinării

Ținând cont de faptul că, Protocolul comun a fost semnat la data de 24.01.2014, iar acțiunea reclamată o constituie refuzul AsDAC de a prezenta conform Protocolului comun cota sa pe care o deține din volumul total de drepturi, perioada de timp supusă examinării se consideră 24.01.2014 - până în prezent.

III. Acte și fapte constatate

Conform plângerii nr. de intrare 1235 din 17.07.2014 [...] a comunicat că AsDAC, prin refuzul de a prezenta AGEPI, conform Protocolului ședinței din 24.01.2014, informații cu referire la cotele ce îi revin din volumul total al obiectelor drepturilor de autor și conexe valorificate, face abuz de poziție dominantă. Astfel, după părerea reclamantului, AsDAC a încălcat interdicțiile stabilite prin art. 11 alin. (1) și alin. (2) lit. b) din Legea concurenței nr. 183 din

11.07.2012 prin limitarea producției, comercializării sau dezvoltării tehnologice în dezavantajul consumatorilor.

Astfel, potrivit celor expuse în plângere, AsDAC refuză să prezinte AGEPI, conform Protocolului ședinței din 24.01.2014, informații cu referire la cotele ce îi revin din volumul total al obiectelor drepturilor de autor și conexe valorificate, ceea ce creează impedimente majore altor OGC-uri, inclusiv [...], de a-și începe activitatea, suportând cheltuieli nejustificate, fără a avea posibilitatea de a-și realiza atribuțiile de bază. Prin comportamentul anticoncurențial practicat de AsDAC, reclamantul consideră că sunt încălcate normele stabilite prin Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 și anume art. 3 alin. (2), art. 11 alin. (1) și alin. (2) lit. b) și solicită Consiliului Concurenței întreprinderea măsurilor în vederea neutralizării monopolului deținut ilegal de către AsDAC și anume să oblige reclamatul să prezinte la AGEPI rapoartele privind cotele procentuale deținute de organizația sa în dependență de repertoriul gestionat și cota delimitată pentru obiectele drepturilor de autor și conexe neidentificate și, după caz, să decidă asupra aplicării unei amenzi în privința AsDAC.

În urma examinării cadrului legislativ și a materialelor acumulate pe parcursul investigației, s-au constatat următoarele.

În conformitate cu prevederile art. 48 alin. (3) al Legii nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, se admite înființarea organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor câtorva categorii de titulari de drepturi privind un anumit drept sau a organizațiilor de gestiune colectivă a mai multor drepturi în interesul unei categorii de titulari ai drepturilor de autor, precum și înființarea organizațiilor de gestiune colectivă a diferitelor drepturi și în interesul diferitelor categorii de titulari de drepturi.

De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 4 alin. (1) lit. h) al Legii nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, AGEPI avizează, monitorizează și supraveghează activitatea organizațiilor de gestiune colectivă a dreptului de autor și/sau a drepturilor conexe. Totodată, o prevedere similară se conține și în art. 7 alin. (2) lit. s) al Legii cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nr. 114 din 03.07.2014.

Prin scrisoarea nr. 1860 din 21.08.2014 AGEPI a comunicat că, ținând cont de faptul că Decizia nr. 2/2146 din 05.12.2012 a fost contestată de mai multe organizații de gestiune colectivă, precum și în urma analizei cererilor titularilor de drepturi și ale utilizatorilor, atât în formă scrisă, cât și cele făcute publice în cadrul ședințelor organizate de AGEPI, ca drepturile să le fie gestionate de organizația de gestiune colectivă căreia i le-au încredințat în gestiune, precum și la recomandarea unor deputați din Parlamentul Republicii Moldova, Comisia de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă din cadrul AGEPI a emis Decizia nr. 3/1566 din 20.09.2013 privind avizarea tuturor organizațiilor de gestiune colectivă să

administreze, de sine stătător sau în comun, în bază de acord, toate drepturile care le-au fost încredințate în gestiune.

Astfel, tuturor OGC-urilor le-au fost eliberate avize cu indicarea categoriilor de titulari și categoriilor de drepturi ce urmează a fi gestionate de fiecare organizație, pentru avizele eliberate anterior fiind încetat orice efect juridic.

Prin urmare, începând cu 04.10.2013, toți utilizatorii trebuie să dispună de licențe și să achite remunerația de autor următoarelor OGC-uri: ANPCI - pentru membrii săi, în baza Deciziei AGEPI nr. 1/57 din 12.01.2012, AsDAC, ANCO și ORDA - pentru titularii drepturile cărora le-au fost încredințate în gestiune, atât prin contract direct, cât și prin contracte de reprezentare, în baza Deciziei AGEPI nr. 3/1566 din 20.09.2013.

Totodată, în scopul optimizării funcțiilor de colectare, ORDA și ANCO au creat Instituția Privată „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor” (CLAD), înregistrată la Ministerul Justiției la 22.05.2014, care urma să elibereze licențe comune pentru cele două OGC-uri fondatoare.

În ceea ce privește drepturile ce cad sub incidența licenței extinse și obligatorii ale titularilor de drepturi care nu sunt membri la nici o organizație de gestiune colectivă din Republica Moldova, și care nici nu le-au încredințat gestiunea drepturilor sale în alt mod, acestea urmează să fie gestionate după principiul rotației, conform listei indicate la pct. 2 al Deciziei AGEPI nr. 3/1566 din 20.09.2013, adică fiecare OGC va gestiona aceste categorii de drepturi pe parcursul unui an, iar în cazul în care OGC nu va dispune de capacitate pentru gestiunea acestor drepturi, drepturile respective vor fi gestionate de către următoarea organizație din listă. Astfel, în perioada 04.10.2013 - 31.12.2013, drepturile titularilor nemembri urmau să fie gestionate de către ANPCI, în anul 2014 de către ORDA, în anul 2015 de către AsDAC, în anul 2016 de către ANCO, după care gestiunea drepturilor indicate la pct. 2 din Decizia AGEPI nr. 3/1566 din 20.09.2013 va reveni iarăși la ANPCI în anul 2017 și va continua conform listei.

Principiul rotației a fost considerat de către membrii Comisiei drept un mod echitabil pasibil de aplicat pentru a oferi posibilități egale OGC-urilor să gestioneze drepturile pentru nemembri. Ordinea OGC-urilor a fost dispusă reieșind din data cererilor de avizare depuse la AGEPI și rezultatele controalelor efectuate în perioada 2011-2013, în baza Actelor de Control întocmite de Comisia AGEPI.

Prin scrisoarea nr. 1860 din 21.06.2014, AGEPI a informat Consiliul Concurenței despre faptul că limitarea ANPCI doar pentru perioada rămasă a anului 2013 a fost condiționată de faptul că Decizia AGEPI nr. 1/57 din 12.01.2012 privind avizarea ANPCI era suspendată prin încheierea Judecătoriei sectorului Râșcani din 21.02.2013, în cadrul dosarului nr. 3c/a-15/14/13, care era încă pe rol, respectiv, ANPCI nu era în drept să elibereze utilizatorilor licențe.

Totodată, potrivit celor comunicate de AGEPI prin scrisoarea nr. 1860 din

21.08.2014, ca urmare a emiterii Deciziei nr. 3/1566 din 20.09.2013, pe piață s-a creat o situație incertă pentru utilizatori, unii achitând remunerația unei singure organizații, alții doresc să achite, dar nu cunosc care este cuantumul remunerației datorate fiecărei organizații, iar altă parte nu achită deloc, fapt ce duce la utilizarea drepturilor respective fără a fi colectate remunerațiile de autor din cauza lipsei unui contract. Astfel, la AGEPI au început să parvină mai multe solicitări de clarificare a situației din partea utilizatorilor, și, întru redresarea situației create, AGEPI a achiziționat Baza de date a pieselor muzicale difuzate pe parcursul anului 2013, semnând totodată Protocolul comun din 24.01.2014 între reprezentanții AGEPI și ai OGC-urilor, astfel, ca fiecare organizație în dependență de repertoriul gestionat să-și calculeze cotele procentuale din volumul total al obiectelor drepturilor de autor și conexe valorificate, acestea urmând a fi aplicate la colectarea remunerației ce urmează a fi achitată de către utilizatori pentru anul 2014.

Ca urmare a examinării Protocolului comun din 24.01.2014 încheiat între AGEPI și reprezentanții OGC-urilor, remis de AGEPI prin scrisoarea nr. 1860 din 21.08.2014, se constată că acest Protocol a fost semnat de AGEPI, ANPCI, ANCO și ORDA. AsDAC nu a semnat Protocolul, făcând în partea de jos a Protocolului anumite mențiuni, printre care și faptul că subsemnează la pct. 1 din Protocol.

Potrivit pct. 1 din Protocolul comun din 24.01.2014, AGEPI de comun acord cu organizațiile de gestiune colectivă vor desemna una sau două persoane responsabile pentru crearea unui Grup de lucru care va analiza, în mod transparent și echidistant, posibilitățile de delimitare a cotelor anuale ce le revin fiecărei organizații din volumul total al obiectelor drepturilor de autor și conexe valorificate, inclusiv cota pentru drepturile ce cad sub incidența licenței extinse și obligatorii ale titularilor de drepturi, care nu sunt membri la nici o organizație de gestiune colectivă din Republica Moldova, și care nici nu le-au încredințat gestiunea drepturilor sale în alt mod.

Acest Grup de lucru creat urma să prezinte în termen de 1 lună raportul privind cotele procentuale delimitate pentru fiecare organizație în dependență de repertoriul gestionat și cota delimitată pentru obiectele drepturilor de autor și conexe neidentificate. Totodată, OGC-urile urmau să informeze utilizatorii cu privire la cota procentuală delimitată în baza drepturilor pe care le gestionează, și să o aplice la colectarea remunerațiilor achitate de utilizatori pentru anul 2014, precum și la repartizarea remunerației acumulate în anul 2013.

Totodată, prin semnarea acestui Protocol, OGC-urile (cu excepția AsDAC, care a subsemnat doar la pct. 1 din Protocol) s-au obligat să prezinte până la data de 08.02.2014 informații cu privire la distribuirea sumelor colectate în perioada 04.10.2013 - 31.12.2013, urmând ulterior să prezinte informația dată trimestrial până la data de 15 a lunii următoare sfârșitului de trimestru (15 aprilie, 15 iulie, 15 octombrie, 15 ianuarie). De asemenea, OGC-urile s-au obligat la data de

08.02.2014 să facă publice pe paginile lor web listele titularilor de drepturi reprezentați cu indicarea drepturilor gestionate de acestea și să transmită AGEPI informația dată pentru a fi publicată pe pagina www.agepi.gov.md, urmând ulterior să publice și să transmită la AGEPI până la data de 15 a fiecărei luni datele actualizate.

Prin urmare, se constată faptul că toate OGC-urile au semnat acest Protocol, cu excepția AsDAC, care a subsemnat doar pentru pct. 1 din Protocol, cu unele obiecții la redacția acestuia și la termenul de 1 lună pentru prezentarea cotelor procentuale delimitate pentru fiecare organizație în dependență de repertoriul gestionat și cota delimitată pentru obiectele drepturilor de autor și conexe neidentificate.

Prin scrisoarea nr. 1-07/245 din 23.10.2014, AsDAC a remis în adresa Consiliului Concurenței copia scrisorii către AGEPI nr. 1-05/27 din 28.01.2014, prin care, conform pct. 1 din Protocolul comun din 24.01.2014, AsDAC a desemnat reprezentanți și a propus posibilități de delimitare a cotelor.

Totodată, prin scrisoarea nr. 1462 din 12.07.2016, AGEPI a remis copia procesului - verbal a ședinței din 28.01.2014 la care au participat reprezentanții AGEPI, AsDAC, ANPCI, ANCO, ORDA și reprezentanții Mediaforest.

În aceeași ordine de idei, menționăm că AGEPI, prin scrisorile nr. 1782 din 13.08.2014 și nr. 1860 din 21.08.2014, a comunicat că până în prezent AsDAC nu a prezentat informația privind cota sa din volumul total de drepturi, invocând mai multe motive neplauzibile potrivit AGEPI, cum ar fi: lipsa de timp și de personal, alte priorități în activitatea AsDAC, confidențialitatea datelor. Acest fapt potrivit AGEPI creează impedimente majore în activitatea celorlalte OGC-uri, care și-au onorat obligațiile, dar nu pot să încaseze banii de la utilizatori, fiindcă nu poate fi calculată cota pentru licența extinsă/obligatorie a celor care nu sunt membri a unui OGC.

Totodată, AGEPI prin scrisoarea nr. 1860 din 21.08.2014, a comunicat că, deși a solicitat de multiple ori prezentarea datelor și a prelungit termenul inițial, AsDAC nu a prezentat nici o informație care să confirme cota sa pe piața drepturilor de autor și conexe, în aceste condiții AGEPI nedisponând de competențe legale de a suspenda activitatea de colectare a remunerației de către AsDAC.

Referitor la acest subiect, AGEPI s-a expus și în scrisoarea nr. 1782 din 13.08.2014, prezentată de către [...] ca informație suplimentară la plângere, la data de 18.08.2014, făcând referire la faptul că conform art. 51 alin. (5) din Legea nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, dacă în urma controlului activității OGC-ului se constată că aceasta nu mai îndeplinește condițiile ori nu activează în conformitate cu normele legale, AGEPI atenționează organizația în privința neregulilor constatate, acordându-i un termen rezonabil

pentru a aduce activitatea sa în concordanță cu legislația în vigoare, iar în cazul în care OGC-ul nu se conformează acestei dispoziții, AGEPI poate solicita suspendarea activității acesteia în conformitate cu prevederile legislației privind asociațiile obștești.

De asemenea, în scrisoarea nr. 1782 din 13.08.2014, AGEPI a comunicat că art. 43 din Legea nr. 837-XIII din 17.05.1996 cu privire la asociațiile obștești prevede în acest sens o etapă de avertizare de organul care i-a înregistrat statutul, în cazul dat Ministerul Justiției, pentru lichidarea încălcărilor depistate, și doar dacă nu sunt îndeplinite cerințele în termen de 10 zile, activitatea asociației obștești poate fi suspendată prin hotărâre a instanței de judecată, pe un termen de până la 6 luni, la propunerea Ministerului Justiției. Așadar, în lipsa unui mecanism legal, AGEPI nu poate sancționa OGC-urile în cazul nerespectării obligațiilor sale, respectiv, protecția drepturilor urmând a fi examinată de către instanța de judecată.

Totodată, AGEPI a mai comunicat că, OGC-urile avizate, conform Deciziilor AGEPI nr. 1/57 din 12.01.2012 și nr. 3/1566 din 20.09.2013, pot negocia cu diferite categorii de utilizatori cuantumul remunerației, precum și alte condiții de licențiere aplicabile modurilor de valorificare a obiectelor ale căror drepturi le-au fost delegate în gestiune, însă nu pot stabili un anumit tarif, deoarece acesta depinde de cota drepturilor din volumul total al creațiilor valorificate, fiind imposibil de a argumenta solicitarea unui anumit tarif în lipsa unei cote stabilite legal.

Prin scrisoarea nr. APD-06/313-1492 din 16.10.2014, Consiliul Concurenței a solicitat de la AsDAC să comunice motivul neprezentării informațiilor către AGEPI în conformitate cu Protocolul ședinței din 24.01.2014, cu atașarea probelor confirmative.

Ca răspuns la această solicitare, AsDAC a expediat în adresa Consiliului Concurenței scrisoarea nr. 1-07/245 din 23.10.2014, prin care a comunicat că directorul general AsDAC a semnat respectivul Protocol comun din 24.01.2014 doar în ceea ce privește pct. 1 care se referă la formarea unui grup de lucru în vederea identificării soluțiilor de delimitare a cotelor remunerației.

De asemenea, AsDAC a comunicat că a semnat acest Protocol comun din 24.01.2014, deoarece bănuia că nesemnarea de către AsDAC a acestui Protocol ar servi pentru AGEPI și celelalte OGC-uri drept mijloc de a o arăta pe AsDAC într-o lumină proastă, respectiv de a exercita, astfel, presiuni asupra sa. Un alt motiv care a determinat refuzul de a semna Protocolul comun din 24.01.2014, invocat de către AsDAC, este faptul că AsDAC nu a fost de acord cu soluția oferită în acest Protocol, considerând că această soluție a fost adoptată în mod unilateral de către AGEPI și remisă spre semnare OGC-urilor. Mai mult ca atât, AsDAC a comunicat că nu a subsemnat Protocolul comun din 24.01.2014 și astfel nu poate fi impusă la executarea unor obligațiuni neasumate. În același timp, AsDAC a comunicat că

Protocolul respectiv este un act lovit de nulitate bazându-se pe argumentele invocate mai sus.

AsDAC a invocat faptul că, potrivit prevederilor art. 49 alin. (2) al Legii nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturilor conexe, OGC-urile, separat sau în comun, au dreptul legal de a solicita de la utilizatorii de opere rapoartele privind operele valorificate, respectiv celor din urmă revenindu-le obligația opozabilă de a le prezenta. Astfel, după recepționarea respectivelor rapoarte, fiecare OGC poate să-și identifice operele aflate în gestiunea sa, respectiv să-și aprecieze cota procentuală de valorificare și a tarifului spre plată.

De asemenea, AsDAC a comunicat că sistemele de monitorizare pot servi doar ca mijloc de verificare a veridicității unor date pe care le conțin rapoartele utilizatorilor, și nu ca bază de repartiție a remunerației, și de stabilire a cotelor. Mai mult ca atât, a subliniat faptul că practica impusă de AGEPI de a colecta remunerația de autor pentru perioada curentă în baza/conform valorificărilor operelor din anul precedent este una profund defectuoasă, astfel de practici nefiind întâlnite nicăieri în lume. Pe lângă aceasta, AsDAC consideră că practica respectivă este una inechitabilă și chiar ilegală deoarece, de exemplu, în anul 2013 au fost în vogă anumite piese/hituri, fiind valorificate de câteva ori pe zi de către posturile TV/Radio, dar care în anul 2014 acestea fiind practic nevalorificate.

AsDAC a comunicat că a depus eforturi în vederea calculării cotelor, altfel spus al evitării plății duble a remunerației. Astfel, AsDAC, prin scrisorile din 21.08.2014 cu nr. 1-05/215, nr. 1-05/216 și nr. 01-05/217, a solicitat ANPCI, ORDA și ANCO să prezinte AsDAC listele titularilor reprezentați de aceasta, însă aceștia nu au răspuns până în prezent.

La fel, AsDAC susține că a încercat să soluționeze de sine stătător problema tarifelor remunerației, întreprinzând mai multe măsuri în acest sens, inclusiv încheind un contract de prestare a unor asemenea servicii cu o companie de consultanță, care, însă, ulterior a renunțat motivând că prestarea acestora ar implica mai multe costuri decât apreciaze inițial.

Mai mult ca atât, AsDAC a comunicat în scrisoare că, delimitarea cotelor este doar o scuză, de fapt urmărindu-se anihilarea sa. Ca argumentare la această afirmație AsDAC a comunicat că ANPCI, cât și ORDA au înaintat față de AsDAC reclamații de peste 10 000 000 lei fiecare, iar ANPCI a reușit să obțină și sechestrarea conturilor și mijloacelor fixe ale AsDAC, aceasta confirmându-se prin încheierea judecătoreii Botanica mun. Chișinău din 04.06.2014, prin care s-a dispus aplicarea sechestrului asupra mijloacelor bănești și fixe ale AsDAC în valoare de 5 000 000 lei, încheierea judecătoreii Botanica mun. Chișinău din 11.10.2013, prin care s-a aplicat sechestrul pe conturile bancare ale AsDAC în sumă de 2 256 824,52 lei, și încheierea judecătoreii Botanica mun. Chișinău din 12.09.2014, prin care s-a aplicat sechestrul pe conturile bancare ale AsDAC în

sumă de 3 000 000 lei.

Potrivit informațiilor prezentate de către AGEPI prin scrisoarea nr. 535 din 24.02.2015, la data 10.10.2014 CLAD a depus o cerere de chemare în judecată la judecătoria Râșcani către AGEPI, intervenient accesoriu AsDAC, cu privire la contestarea actului administrativ. CLAD a solicitat instanței asigurarea acțiunii prin suspendarea activității AsDAC în partea ce ține de colectarea remunerației pentru drepturile de autor și conexe, până la soluționarea cauzei în fond, și obligarea AGEPI să îndeplinească toate măsurile în vederea aplicării prezentei măsuri.

În motivarea cererii de asigurare a acțiunii, CLAD a menționat că aplicarea măsurii de asigurare solicitate este rațională și temeinică, deoarece în prezent AsDAC colectează în mod abuziv remunerația pentru drepturi de autor și conexe de la majoritatea utilizatorilor, plasând sursele obținute pe conturile sale bancare. De asemenea, CLAD a comunicat că nu se cunoaște ce sume au fost colectate de către AsDAC și cât urmează să achite altor OGC-uri, deoarece AsDAC colectează în întregime de la utilizatori remunerația fără delimitarea cotelor procentuale ce le revin fiecărei organizații de gestiune a drepturilor de autor și conexe din volumul total al obiectelor drepturilor de autor și conexe valorificate, inclusiv cota pentru drepturile ce cad sub incidența licenței extinse și obligatorii ale titularilor de drepturi, care nu sunt membri la nici o organizație de gestiune colectivă a drepturilor sale în alt mod.

La solicitarea CLAD, la data de 20.11.2014 Judecătoria Râșcani a pronunțat o încheiere prin care s-a dispus suspendarea activității AsDAC în partea ce ține de colectarea remunerației pentru drepturile de autor și conexe până la soluționarea cauzei în fond. De asemenea, s-a impus în sarcina AGEPI să îndeplinească toate măsurile necesare întru aplicarea măsurii de asigurare.

Încheierea Judecătoriei Râșcani din 20.11.2014 a fost atacată cu recurs la Curtea de Apel Chișinău de către AGEPI și AsDAC. Ca urmare a examinării cererilor de recurs depuse de AGEPI și AsDAC, Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău a dispus respingerea cererii de recurs depusă de AsDAC ca tardivă, și respingerea cererii de recurs a AGEPI, cu menținerea încheierii Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 20.11.2014.

Ca urmare a celor menționate mai sus, la data de 15.12.2014 Comisia de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe a AGEPI a adoptat Decizia nr. 6/3030 din 15.12.2014, prin care a suspendat Decizia nr. 3/1566 din 20.09.2013 privind avizarea AsDAC în partea ce ține de colectarea remunerației pentru drepturile de autor și conexe până la soluționarea cauzei în fond. Prin urmare, activitatea AsDAC în partea ce ține de colectarea remunerației pentru drepturile de autor și conexe este suspendată prin Decizia AGEPI nr. 6/3030 din 15.12.2014.

Totodată, la data de 21.10.2014 Comisia de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe a AGEPI a adoptat Decizia nr. 5/2285 cu privire la suspendarea Deciziei nr. 1/57 din 12.01.2012 privind avizarea ANPCI. Astfel, până la rămânerea definitivă a hotărârii pe cauza respectivă activitatea ANPCI de eliberare a licențelor și colectare a remunerației drepturilor de autor și conexe pentru membrii săi este suspendată.

De asemenea, Comisia de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe a AGEPI a adoptat Decizia nr. 11/107 din 25.01.2016 cu privire la abrogarea Deciziei nr. 1/57 din 12.01.2012 și a pct. 5.1 din Decizia nr. 3/1566 din 20.09.2013 referitoare la ANPCI. Astfel, Comisia de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe a AGEPI, ca urmare a neconformităților identificate în activitatea ANPCI, a abrogat Decizia nr. 1/57 privind avizarea ANPCI din 12.01.2012, pct. 5.1 din Decizia nr. 3/1566 din 20.09.2013 privind avizarea organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe și a retras avizul nr. 1-3/1566 din 18.10.2013 emis în baza Deciziei nr. 1/57 din 12.01.2012 și a Deciziei nr. 3/1566 din 20.09.2013.

Prin urmare, ANPCI nu poate desfășura activitatea în calitate de organizație de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe.

În aceeași ordine de idei, reiterăm că, Decizia nr. 11/107 din 25.01.2016 prin care a fost retras avizul ANPCI, a fost suspendată pe perioada efectuării controlului general anual al activității organizației desfășurat de AGEPI în perioada 27.09.2016 - 08.11.2016 prin Decizia AGEPI nr. 13/1931 din 30.09.2016.

În altă ordine de idei, Comisia de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe a AGEPI a adoptat Decizia nr. 7/258 din 31.01.2015 cu privire la executare punctului 2 și 3 ale Deciziei nr. 3/1566 din 20.09.2013. Astfel, prin această Decizie s-a dispus desemnarea ANCO să gestioneze pentru anul 2015 drepturile ce cad sub incidența licenței extinse și obligatorii ale titularilor de drepturi care nu sunt membri la nici o organizație de gestiune colectivă din Republica Moldova și care nici nu le-au încredințat gestiunea drepturilor sale în alt mod.

În același context menționăm că, Comisia de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe a AGEPI a adoptat Decizia nr. 10/3269 din 29.12.2015 cu privire la desemnarea organizației care să gestioneze drepturile ce cad sub incidența licenței extinse și obligatorii ale titularilor de drepturi, care nu sunt membri la nici o organizație de gestiune colectivă din Republica Moldova și care nici nu le-au încredințat gestiunea drepturilor lor în alt mod. Astfel, Comisia de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe a AGEPI a abrogat pct.

2 și 3 din Decizia nr. 3/1566 din 20.09.2013, și a desemnat ANCO să gestioneze pentru perioada 01.01.2016 - 31.12.2017 drepturile ce cad sub incidența licenței extinse și obligatorii ale titularilor de drepturi, care nu sunt membri la nici o organizație de gestiune colectivă din Republica Moldova și care nici nu le-au încredințat gestiunea drepturilor lor în alt mod.

În altă ordine de idei, potrivit art. 49 alin. (1) lit. g) al Legii nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, organizația de gestiune colectivă, în numele titularilor de drepturi pe care îi reprezintă și în limitele împuternicirilor acordate de aceștia, iar în cazurile pentru care se prevede gestiunea colectivă obligatorie și în numele celor pe care nu-i reprezintă, întreprinde orice alte acțiuni în limitele împuternicirilor care i-au fost delegate de către titularii dreptului de autor și ai drepturilor conexe.

Această prevedere oferă posibilitatea organizațiilor de gestiune colectivă să efectueze și alte acțiuni, cât și să încheie între ele anumite acte juridice cum ar fi acorduri de cooperare, protocoale comune, sau alte acte juridice în limita împuternicirilor acordate prin statut. Astfel, în pct. 2.9 lit. f) din statutul AsDAC înregistrat la Ministerul Justiției în redacție nouă la data de 10.11.2005, este prevăzut că AsDAC are dreptul să semneze contracte de reprezentare reciprocă a intereselor cu societăți similare din țară și de peste hotare, să adere și să participe la forurile internaționale vizând administrarea pe principii colective a drepturilor patrimoniale.

Mai mult ca atât, Legea nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe nu conține prevederi cu privire la obligația OGC-urilor de a încheia acte juridice comune, și nici prevederi exprese care să instituie obligația OGC-urilor de a prezenta informații cu referire la cotele ce îi revin din volumul total al obiectelor drepturilor de autor și conexe valorificate. Totuși, potrivit art. 7 alin. (2) lit. h) al Legii cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nr. 114 din 03.07.2014, AGEPI poate elabora și aproba regulamente și instrucțiuni, formulare-tip și alte acte de procedură necesare executării prevederilor legislației în domeniul proprietății intelectuale.

Astfel, se constată că Protocolul comun din 24.01.2014 propus de AGEPI este un act de procedură care a fost necesar pentru executarea prevederilor Legii nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe. AGEPI și OGC-urile au semnat acest Protocol, cu excepția AsDAC care a subsemnat doar pentru pct. 1 din Protocol.

Totodată, obligația AsDAC de a prezenta AGEPI, conform Protocolului comun din 24.01.2014, informații cu referire la cotele ce îi revin din volumul total al obiectelor drepturilor de autor și conexe valorificate, nu rezultă expres din prevederile Legii nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, sau un angajament asumat în baza unui act juridic.

În altă ordine de idei, se constată faptul că Comisia de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe a AGEPI, acționând în temeiul art. 48 și 51 din Legea nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, art. 7 alin. 2 lit. s) din Legea nr. 114 din 03.07.2014 cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, prin Decizia AGEPI nr. 9/3268 din 29.12.2015, a obligat organizațiile de gestiune colectivă AsDAC, ANPCI, ANCO, ReproMold și ORDA să repartizeze remunerația acumulată pe parcursul anilor 2013-2014 până la 31.01.2016, iar remunerația acumulată pe parcursul anului 2015 până la 15.02.2016, cu publicarea informației privind distribuirea sumelor colectate pe paginile sale web și cu prezentarea la adresa AGEPI a rapoartelor de distribuire, inclusiv cu specificarea pentru fiecare titular al drepturilor de autor și conexe în parte.

În conformitate cu prevederile art. 59 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, la data de 23.02.2016 prin scrisorile nr. APD-05/61-278 către [...], și nr. APD-05/61-278 către AsDAC, Consiliul Concurenței a remis raportul asupra investigației inițiate prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 8 din 29.08.2014.

Prin scrisoarea nr. 1-05/384 din 26.02.2016 AsDAC a comunicat că este de acord cu constatările din raportul de investigație, iar [...] prin scrisoarea nr. 72 din 23.03.2016 a prezentat obiecții asupra raportului de investigație, aceste obiecții nefiind expuse în contextul în care sunt similare cu informațiile relatate în plângere și cele prezentate pe parcursul investigației de [...], astfel, obiecțiile fiind combătute prin cele expuse în raportul de investigație.

În altă ordine de idei, reieșind din materialele anexate la scrisoarea AsDAC nr. 1-07/436 din 21.06.2016 se constată că din necesitatea perfecționării mecanismului de acumulare și distribuire a remunerației cuvenite pentru valorificarea obiectelor drepturilor de autor și conexe cât și din necesitatea colaborării dintre OGC-uri la data de 01.02.2016 între reprezentanții AGEPI, AsDAC, ANCO și ORDA a fost încheiat un Memorandum. Acest Memorandum prevedea instituirea unui colector unic, precum și instituirea și aplicarea unui tarif unic față de utilizatori.

De asemenea, Memorandumul mai prevedea stabilirea unor cote proporționale repertoriului valorificat, depunerea eforturilor necesare întru anularea măsurilor de asigurare a acțiunii care au dus la suspendarea activității OGC-urilor similare, obligația OGC-urilor să colaboreze, obligația OGC-urilor de a repartiza remunerația acumulată pe parcursul anilor 2013-2014 până la 31.01.2016, obligația OGC-urilor de a prezenta la AGEPI cotele rezultate în perioada 2013-2015 ca urmare a valorificării repertoriului său cât și alte obligații în acest sens. Potrivit celor comunicate în cadrul audierilor organizate la sediul

Consiliului Concurenței la data de 21.06.2016 cu reprezentanții [...] și AsDAC și audierile organizate la data de 20.07.2016 cu reprezentanții AGEPI, reprezentanții [...], AsDAC și AGEPI au comunicat că Memorandumul semnat la data de 01.02.2016 nu a fost pus în aplicare.

În altă ordine de idei, potrivit art. 48 alin. (6) lit. c) al Legii nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, AGEPI avizează o organizație de gestiune colectivă în modul stabilit de Guvern dacă aceasta are capacitatea de a gestiona, pe principii colective, drepturile patrimoniale corespunzătoare, inclusiv dispune de personal și de mijloace tehnice adecvate, iar potrivit lit. d) a aceluiași articol, dacă dispune de mecanisme adecvate de acumulare, distribuire și de plată a remunerației de autor sau a remunerației cuvenite titularilor de drepturi conexe.

De asemenea, potrivit art. 49 alin. (2) al Legii nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, organizația de gestiune colectivă are dreptul să ceară utilizatorilor de opere și/sau de obiecte ale drepturilor conexe prezentarea rapoartelor privind operele valorificate (identificate după titularii de drepturi), a altor documente și informații referitoare la orice mod de valorificare, ce corespunde unui drept care cade sub incidența gestiunii respectivei organizații, precum și a altei informații necesare pentru calcularea, acumularea și repartizarea remunerației.

Astfel, modalitatea de stabilire a cotelor ce îi revin fiecărui OGC din volumul total al obiectelor drepturilor de autor și conexe valorificate ține de competența OGC-urilor care gestionează drepturile patrimoniale de autor și/sau conexe, acestea pot determina cotele, în mod individual sau în comun cu alte OGC-uri.

Prin urmare, refuzul AsDAC de a prezenta AGEPI, conform Protocolului comun din 24.01.2014, informații cu referire la cotele ce îi revin din volumul total al obiectelor drepturilor de autor și conexe valorificate nu reprezintă o practică anticoncurențială în sensul Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012.

În altă ordine de idei, din cele expuse mai sus se constată că AGEPI pe parcursul anilor 2014 - 2015 a încercat prin semnarea Protocolului comun din 24.01.2014, precum și prin alte acțiuni întreprinse (ședințe, solicitări adresate OGC-urilor, Memorandumul din 01.02.2016, Decizii) să soluționeze problemele apărute în sistemul de gestiune colectivă din Republica Moldova odată cu adoptarea Deciziei nr. 3/1566 din 20.09.2013, prin care toate organizațiile de gestiune colectivă au fost avizate să administreze, de sine stătător sau în comun, în bază de acord, toate drepturile care le-au fost încredințate.

Totodată, la data de 22.11.2016, Comisia de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe din cadrul AGEPI a adoptat Decizia nr. 14/3240 din 22.11.2016 cu privire la abrogarea

Deciziei nr. 3/1566 din 20.09.2013 în partea ce ține de avizarea AsDAC, în vigoare din 25.11.2016.

Comisia de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe din cadrul AGEPI a adoptat Decizia nr. 14/3240 din 22.11.2016 având în vedere concluziile Comisiei de control a activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor de autor și/sau conexe din cadrul AGEPI expuse în actul de control nr. 10/2 din 17.11.2016 privind controlul general al activității AsDAC în perioada 01.01.2014-31.12.2015, având în vedere faptul că pe perioada efectuării controlului AsDAC nu a respectat obligațiile sale legale de a prezenta AGEPI documentele indispensabile pentru a verifica corespunderea activității organizației cu prevederile legale, și reieșind din considerentul că AsDAC nu are capacitatea de a gestiona pe principii colective, drepturile patrimoniale încredințate în gestiune, inclusiv din lipsă de personal și mijloace tehnice adecvate pentru buna desfășurare a activității.

Astfel, prin Decizia nr. 14/3240 din 22.11.2016 s-a abrogat Decizia AGEPI nr. 3/1566 din 20.09.2013 privind avizarea organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe, în partea ce ține de avizarea AsDAC, în vigoare din 25.11.2016, a fost retras avizul AsDAC nr. 2-3/1566 din 18.10.2013 eliberat conform pct. 5.2 din Decizia AGEPI nr. 3/1566 din 20.09.2013 și s-a obligat AsDAC să restituie acest aviz.

Prin urmare, în contextul adoptării de către AGEPI a Deciziei nr. 14/3240 din 22.11.2016 începând cu 25.11.2016 AsDAC nu poate desfășura activitatea în calitate de organizație de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe.

IV. Calificarea legală a acțiunilor constatate conform prevederilor Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012

Potrivit plângerii, refuzul AsDAC de a prezenta AGEPI, conform Protocolului comun din 24.01.2014, informații cu referire la cotele ce îi revin din volumul total al obiectelor drepturilor de autor și conexe valorificate reprezintă un abuz de poziție dominantă din partea AsDAC, întrucât creează impedimente pentru activitatea sa și activitatea altor OGC-uri, cât și generează suportarea de cheltuieli nejustificate.

În acest context, precum și analizând acțiunile descrise mai sus Consiliul Concurenței reține următoarele:

Potrivit art. 48 alin. (6) lit. c) al Legii nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, una din condițiile pe care trebuie să le îndeplinească un OGC pentru a fi avizat de AGEPI este ca OGC-ul să dispună de capacitatea de a gestiona, pe principii colective, drepturile patrimoniale corespunzătoare, inclusiv să dispună de personal și de mijloace tehnice adecvate, iar potrivit art. 48 alin. (6)

lit. d) al aceleiași legi OGC-ul trebuie să dispună de mecanisme adecvate de acumulare, distribuire și de plată a remunerației de autor sau a remunerației cuvenite titularilor de drepturi conexe.

De asemenea, conform prevederilor art. 49 alin. (2) al Legii nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, organizația de gestiune colectivă are dreptul să ceară utilizatorilor de opere și/sau de obiecte ale drepturilor conexe prezentarea rapoartelor privind operele valorificate, a altor documente și informații referitoare la orice mod de valorificare, ce corespunde unui drept care cade sub incidența gestiunii respectivei organizații, precum și a altei informații necesare pentru calcularea, acumularea și repartizarea remunerației.

Astfel, modalitatea de stabilire a cotelor ce îi revin fiecărui OGC din volumul total al obiectelor drepturilor de autor și conexe valorificate ține de competența OGC-urilor care gestionează drepturile patrimoniale de autor și/sau conexe, care pot determina cotele, în mod individual sau în comun cu alte OGC-uri.

Obligația AsDAC de a prezenta AGEPI, conform Protocolului comun din 24.01.2014, informații cu referire la cotele ce îi revin din volumul total al obiectelor drepturilor de autor și conexe valorificate, nu rezultă expres din prevederile Legii nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe sau dintr-un angajament asumat în baza unui act juridic.

Ținând cont de faptul că prezentarea de către o OGC către AGEPI a informației cu referire la cotele ce îi revin din volumul total al obiectelor drepturilor de autor și conexe valorificate nu este indispensabilă pentru calcularea, acumularea și repartizarea remunerației cuvenite titularilor drepturilor de autor și/sau conexe, se constată că refuzul AsDAC nu reprezintă o practică abuzivă în sensul art. 11 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012.

Astfel, se constată că pe parcursul desfășurării investigației, nu au fost descoperite probe suficiente privind încălcarea prevederilor art. 11 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012 de către AsDAC prin refuzul de a prezenta AGEPI, conform Protocolului comun din 24.01.2014, informații cu referire la cotele ce îi revin din volumul total al obiectelor drepturilor de autor și conexe valorificate.

În altă ordine de idei, potrivit art. 7 alin. (1) lit. b) al Legii cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nr. 114 din 03.07.2014, AGEPI organizează și gestionează funcționarea sistemului național de proprietate intelectuală în conformitate cu legislația Republicii Moldova și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, iar conform art. 7 alin. (2) lit. s) al aceleiași legi AGEPI avizează, monitorizează și supraveghează activitatea organizațiilor de gestiune colectivă a dreptului de autor și/sau a drepturilor conexe.

Totodată, potrivit prevederilor art. 4 alin. (1) lit. h) și art. 51 al Legii nr. 139

din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, AGEPI avizează, monitorizează și supraveghează activitatea organizațiilor de gestiune colectivă a dreptului de autor și/sau a drepturilor conexe. În acest scop, organizațiile de gestiune colectivă prezintă AGEPI bilanțul anual, rapoartele anuale privind remunerația achitată, cu specificarea pentru fiecare titular al drepturilor de autor și al drepturilor conexe în parte, rezultatele auditului intern și extern, în cazul efectuării lui.

În această ordine de idei, se constată că monitorizarea activității organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor de autor și conexe conform Legii nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, cât și potrivit Legii cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nr. 114 din 03.07.2014, este de competența AGEPI.

Astfel, în contextul în care Protocolul comun din 24.01.2014 a fost încheiat reieșind și din necesitatea implementării Deciziei AGEPI nr. 3/1566 din 20.09.2013, AGEPI, în calitate de autoritate care are funcții de organizare și gestionare a sistemului național de proprietate intelectuală, are atribuția de a monitoriza și supraveghea modul în care OGC-urile (inclusiv AsDAC, care a subsemnat doar la pct. 1 din Protocol) își realizează obligațiile pe care fiecare în parte și le-a asumat prin semnarea Protocolului comun din 24.01.2014, obligațiile ce rezultă din Decizia AGEPI nr. 3/1566 din 20.09.2013, și cele ce rezultă din prevederile Legii nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe.

Mai mult ca atât, în temeiul atribuțiilor de avizare, monitorizare și supraveghere a activității organizațiilor de gestiune colectivă a dreptului de autor și/sau a drepturilor conexe stabilite în art. 4 alin. (1) lit. h) și art. 51 al Legii nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, AGEPI urmează să întreprindă un șir de acțiuni în vederea soluționării problemelor apărute. Un exemplu în acest sens îl constituie Decizia nr. 9/3268 din 29.12.2015 a Comisiei de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe a AGEPI, prin care organizațiile de gestiune colectivă AsDAC, ANPCI, ANCO, ReproMold și ORDA au fost obligate să repartizeze remunerația acumulată pe parcursul anilor 2013-2014 până la 31.01.2016, iar remunerația acumulată pe parcursul anului 2015 până la 15.02.2016.

În altă ordine de idei, potrivit art. 48 alin. (3) al Legii nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, se admite înființarea organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor câtorva categorii de titulari de drepturi privind un anumit drept sau a organizațiilor de gestiune colectivă a mai multor drepturi în interesul unei categorii de titulari ai drepturilor de autor, precum și înființarea organizațiilor de gestiune colectivă a diferitelor drepturi și în interesul diferitelor categorii de titulari de drepturi.

Totodată, potrivit art. 48 alin. (5) al Legii nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, organizația de gestiune colectivă își desfășoară activitatea dacă este înregistrată ca organizație în conformitate cu prevederile legislației în vigoare și dacă este avizată în calitate de organizație de gestiune colectivă de către AGEPI.

Astfel, începând cu 04.10.2013, ANPCI a fost avizată să gestioneze toate drepturile pentru membrii săi, în baza Deciziei AGEPI nr. 1/57 din 12.01.2012, AsDAC, ANCO și ORDA au fost avizate, prin Decizia AGEPI nr. 3/1566 din 20.09.2013, să gestioneze toate drepturile care le-au fost încredințate în gestiune, prin contractele încheiate cu titularii de drepturi, și cele care cad sub incidența licenței obligatorii, de sine stătător sau în comun, în bază de acord. Totodată, pct. 1.2 din Decizia AGEPI nr. 3/1566 din 20.09.2013 prevede că AsDAC, ANCO și ORDA au fost avizate să gestioneze doar drepturile titularilor pe care-i reprezintă în baza contractelor încheiate cu aceștia și cele care cad sub incidența licenței obligatorii, de sine stătător sau în comun, în bază de acord.

Din cele expuse mai sus, rezultă faptul că ANPCI, AsDAC, ANCO și ORDA activau după principiul prevăzut în art. 48 alin. (3) al Legii nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, și anume gestionarea diferitor drepturi și în interesul diferitor categorii de titulari de drepturi. Astfel, reieșind din numărul de titulari și repertoriul pe care îl gestiona fiecare OGC s-a creat situația în care toate OGC-urile gestionau drepturile prevăzute de Legea nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, acestea concurând între ele prin tarifele pe care le stabileau pentru utilizatori, cât și prin comisionul de gestiune perceput de fiecare OGC, comision care se deduce din suma remunerației convenite titularului de drepturi care a încredințat în gestiunea OGC-ului drepturile sale.

În această ordine de idei, reiterăm faptul că Legea nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe nu stabilește obligația OGC - urilor care gestionează aceeași categorie de drepturi pentru diferiți titulari să colaboreze între ele și nici nu prevede un mecanism în acest sens. De asemenea, Legea nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe nu conține prevederi cu referire la o procedură care ar facilita obținerea licenței de către utilizatori în cazul în care mai multe OGC - uri gestionează aceeași categorie de drepturi pentru diferiți titulari de drepturi.

Totodată, potrivit celor comunicate de AGEPI prin scrisoarea nr. 1860 din 21.08.2014, ca urmare a emiterii în temeiul art. 48 al Legii nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe a Deciziei nr. 3/1566 din 20.09.2013, pe piață s-a creat o situație incertă pentru utilizatori. Astfel, unii utilizatori achitănd remunerația unei singure organizații, alții doresc să achite, dar nu cunosc care este quantumul remunerației datorate fiecărei organizații, iar altă parte nu achită deloc,

fapt ce duce la utilizarea drepturilor respective fără a fi colectate remunerațiile de autor din lipsa unui contract. Prin aceasta se denotă faptul că, problemele apărute în sistemul de gestiune colectivă au avut mai multe cauze, printre care și lacunele existente în Legea nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe,

Mai mult ca atât, în prezent, domeniul drepturilor de autor și conexe se confruntă cu anumite dificultăți determinate de cooperarea defectuoasă a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor de autor și conexe, ceea ce în consecință are un impact negativ asupra titularilor de drepturi, cât și asupra utilizatorilor de opere.

În acest context, relevante sunt prevederile art. 291 din Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112 din 02.07.2014, care stabilește că părțile depun eforturi pentru a promova dialogul și cooperarea între societățile lor respective de gestiune colectivă a drepturilor de autor în scopul de a promova disponibilitatea operelor și a altor elemente protejate și transferul de redevențe pentru utilizarea acestor opere sau a altor elemente protejate.

Astfel, potrivit art. 6 alin. (1) al Legii cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nr. 114 din 03.07.2014, AGEPI este o instituție publică aflată în subordinea Guvernului, responsabilă de promovarea și realizarea activităților în domeniul protecției juridice a proprietății intelectuale privind drepturile de proprietate industrială, dreptul de autor și drepturile conexe, iar potrivit art. 7 alin. (1) lit. c) a aceleiași legi, AGEPI asigură promovarea propunerilor referitoare la cadrul normativ privind protecția proprietății intelectuale și perfecționarea legislației naționale în domeniu.

Prin urmare, AGEPI dispune de competența de a întreprinde acțiuni în vederea elaborării și promovării unei propuneri de modificare a cadrului normativ din domeniu, prin care se va stabili dialogul și cooperarea între organizațiile de gestiune colectivă a drepturilor de autor și a celor conexe, în scopul de a promova disponibilitatea operelor și a altor elemente protejate, și transferul de redevențe către autori pentru utilizarea acestor opere sau a altor elemente protejate.

Reieșind din constatările expuse mai sus, în temeiul art. 39, art. 41 și art. 65 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, Plenul Consiliului Concurenței

DECIDE:

1. A înceta examinarea cazului inițiat prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 8 din 29.08.2014, în legătură cu faptul că pe parcursul

desfășurării investigației nu au fost descoperite probe suficiente privind încălcarea de către Asociația Obștească Asociația „Drepturi de Autor și Conexa” a prevederilor art. 11 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012 care ar justifica aplicarea de măsuri corective sau sancțiuni.

2. Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală va întreprinde acțiuni în vederea elaborării și promovării propunerilor de perfecționare a cadrului normativ din domeniu care va asigura transferul de redevențe către autori pentru utilizarea operelor sau a altor elemente protejate și va informa Consiliul Concurenței cu referire la acest fapt până la sfârșitul trimestrului IV al anului 2017.
3. A informa Guvernul Republicii Moldova cu privire la prezenta Decizie.
4. Prezenta Decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștință părților.

**Președintele Plenului
Consiliului Concurenței**

Viorica CĂRARE